

Av tillgängliga uppgifter att döma synes det vara uppenbart att skogsvårdsstyrelserna inte i nog stor omfattning krävt skogsodlingar efter företagna kalavverkningar. Skälen till att skogsvårdsstyrelserna inte vidtagit erforderliga åtgärder kan ofta spåras till ägarnas pessimistiska inställning till långsiktiga investeringar och till den omständliga och kostsamma procedur ett tvångsförfarande innebär.

Numera torde alla vara överens om att fortsatt eftersläpning av återväxtåtgärderna i det svenska skogsbruket snart kommer att visa sig i lägre virkesförråd med ty åtföljande sämre och dyrare skördar.

Under hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning i syfte att införa *dels* tidsbestämning för återväxtåtgärder i skogsbruket till högst tre—fyra år efter företagen kalavverkning och *dels* en kulturavgift uppgående till 5 procent av beräknat rotnetto.

Stockholm den 22 januari 1964

G. Eskilsson

Göran Petterson

Arvid Eskel

i Degerfors

Erik Brandt

Karl-Gustav Andersson

Viola Sandell

Nr 169

Av herr Grebäck m. fl., *angående kostnaderna för skötsel och underhåll av vattendrag.*

(Lika lydande med motion nr 140 i Första kammaren)

Regleringen av större vattendrag, sjöar och avloppskanaler medför stora kostnader. Enbart utredningarna för en reglering och upprättande av plan för kostnadsfördelning uppgår till avsevärda belopp. Förrättningarna tar i regel flera år och kan ibland uppgå till tiotalet år.

Enligt nu gällande bestämmelser skall berörda markägare ensam svara för dessa kostnader. Ägare av nedströms liggande marker utsätts många gånger för en orimlig belastning.

Det är ur rättvisesynpunkt angeläget att kostnadsfördelningsprinciperna tas under omprövning. Allt talar för riktigheten av att låta det allmänna svara för reglering av de större vattendragen. Avloppsförhållandena i sjöar och vattendrag har otvivelaktigt genom utvecklingen mer och mer kommit

att bli ett problem för det allmänna. Vattendragen kan jämföras med de allmänna vägarna. Båda fyller en allmännyttig funktion. En reform i denna riktning skulle radikalt förbättra möjligheterna att snabbt genomföra en reglering av de viktigaste avloppen och därmed underlätta en detaljdränering som nu hindras av tidsödande utredningar. Det är nämligen som redan påpekats inte minst utredningar om kostnadsfördelningen som tar tid och kostar pengar. Om det allmänna övertar ansvaret för de större vattendragens funktion kommer man ifrån dessa onödiga kostnader.

Andra vägar kan givetvis tänkas för lösning av kostnadsprincipen. Större vattendrag kan bilda vattendragsförbund. För varje större gren kunde sedan skapas särskilda vattendragsföreningar.

Huvudmotivet för att låta det allmänna överta ansvaret för reglering och underhåll av de större vattendragen är att markägarna inte kan förhindra översvämningar och föroreningar. Genom allehanda utsläpp antingen i huvudfåran — eller i någon förgrening till denna — från kommunala eller industriella anläggningar uppstår förhållanden som markägaren enligt nu gällande bestämmelser är skyldig reglera. Markägaren är inte ensam om intresset av ett iordningställande av vattendraget. För närboendes trevnad och trivsel bör vattendraget iordningställas, och vidare är det ett allmänt naturskydds- och friluftsintrasse, att vattenföroreningar förhindras.

Nämns man att avlopp från tätorter och industrier innehåller stora mängder växtnäringssämnen, som ökar vegetationen i vattendragen och därmed förorsakar höga underhållskostnader.

Det är alltså andra faktorer än de markägarna råder över som påverkar underhållskostnaderna. Avloppsvattnet skapar betydande problem, som markägaren får lösa utan att kunna göra något för att stoppa framtida föroreningar. Han får med nuvarande ordning räkna med höga underhållskostnader för all framtid.

En lösning av kostnadsfrågan så, att den innefattar alla intressenter som orsakar sanitära olägenheter genom utsläpp eller orsakar översvämningar, blir en alltför komplicerad procedur. Det skulle betyda ännu mera omfattande utredningar än vad som nu måste ske, då man enbart har markägarna att fördela kostnaderna emellan.

Det kan slås fast, att nuvarande system inte längre är rimligt. Utvecklingen har hunnit förbi gällande bestämmelser. Förhållandena är nu sådana, att markägarna får ekonomiskt klara av översvämningar, som vållas genom andras åtgärder. Frågan om vem som skall bistra kostnaden för vattendragens underhåll och reglering bör, enligt vår uppfattning, utredas.

Vatteninspektionen arbetar med en systematisk översikt av vattendragens tillstånd och saneringsbehov. En sanering av de kommunala utsläppen är mycket angelägen och avses genomföras under detta decennium. Samtidigt måste en sanering av den industriella vattenföroreningen komma till stånd. Dessa vatteninspektionens åtgärder förutsätter dock en förstärkning av ar-

betsmöjligheterna. Vattenföreningarna är en så vittomfattande och betydelsefull fråga, att statsmakterna inte bör tveka att kraftigt engagera sig för en snabb lösning. Ökade medel bör därför ställas till vatteninspektionens förfogande.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

a) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående fördelningen av kostnaderna för vattendragens skötsel och underhåll, varvid i första hand bör undersökas möjligheterna av det allmännas övertagande av de större vattendragens underhåll;

b) att riksdagen måtte vid behandlingen av jordbrukshuvudtiteln, punkt 124, medge att utöver Kungl. Maj:ts förslag 200 000 kronor må ställas till vatteninspektionens förfogande att disponeras enligt motionen och därmed till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 150 000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1964

Erik Grebäck

Sven Vigelsbo

Johannes Antonsson

Gustaf Svensson

Emil Elmwall

i Vä

Nr 170

Av herr Keijer m. fl., om åtgärder för förbättrad bärodling inom Stockholms läns skärgårdsområde.

(Lika lydande med motion nr 137 i Första kammaren)

Frågan om möjligheten för den nu bofasta befolkningen i Stockholms skärgård att få sådan utkomst att den kan kvarstanna är väsentlig. Stockholms läns skärgård har i växande utsträckning blivit ett reservat för sommargäster från storstockholmsområdet och från andra delar av landet, men detta förhållande gör förekomsten av en bofast skärgårdsbefolkning inte mindre angelägen. Det finns utan tvekan betydande möjligheter att stärka och utveckla sådant näringsliv som är naturligt för skärgården.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i samråd med hushållningssällskapet fört överläggningar och gjort undersökningar som visar att specialodlingar inom kust- och skärgårdsområdena kan ge tillfredsställande resultat.